



Terugblik

13^e netwerkbijeenkomst Gelders Kennisnetwerk Voedsel

13 juni 2019

Ondernemen in een Gelders voedsellandschap

Met ruim 25 deelnemers uit het netwerk waren we te gast bij Boerderij de Kolke van de familie Wassink uit Voorst. De boerderij is onderdeel van Landgoed beekzicht, Andre en Corrie ondernemen al ruim 40 jaar hier. De laatste jaren steeds meer in een korte keten gericht op productie en afzet van streekproducten via de winkel of via nieuwe kanalen zoals de coöperatie Boerenhart 2.0. Hierdoor ontstaan weer nieuwe verbindingen met andere partijen. Zo ontwikkelden ze samen met Gulpener een bier waarin hun cranberries worden verwerkt.

CleanTechRegio

Monique Loeters, beleidsmedewerker bij de gemeente Voorst en secretaris van de Transitietafel Voedsel en Landschap in de CleanTechRegio spreekt over het belang van samenwerking in de regio en de focus op voedsel. Om voedseltransitie vorm te kunnen geven wordt samen gewerkt door ondernemers, overheden, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

Aansprekende voorbeelden

In verschillende gemeenten van de CleanTechRegio (te weten: Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen) zijn reeds samenwerkingsverbanden ontstaan in het kader van de POP3 Korte Voorzieningsketen. Een drietal voorbeelden kwam aan bod:

- Paul Opdam van het landschapsnetwerk Brummen werkt samen met de gemeente Brummen en Happyland aan het verbinden van zorginstellingen aan lokale producenten. Door structurele en duurzame samenwerking ontstaat zekerheid over levering en kan geïnvesteerd worden in landschappelijke kwaliteit en verbetering zoals bloemrijke randen en biodiversiteit. Op termijn zet dit de benodigde systeemverandering in gang.
- René de Bruin, voedsel coördinator voor gemeenten Epe, Heerde, Voorst werkt aan het ontwikkelen van korte ketens in samenhang met lokale initiatieven, activiteiten en speerpunten uit het gemeentelijke beleid. Na inventarisatie van behoefte bij ondernemers, zowel producenten als afnemers, bleek vooral dat de verbindende schakel ontbrak; een efficiënte manier om logistiek, opslag en levering en facturatie van lokale producten te organiseren. Zo ontstond Coöperatie Boerenhart in de Gelderse Vallei, die op 27 maart jl. is opgericht. Deze zomer worden de eerste producten geleverd.



- Namens gemeenten Bronckhorst, Lochem en Zutphen licht voedsel coördinator Marijn Struik toe hoe samenwerking met VSA (Vereniging Streekproducten Achterhoek), Achterhoek Toerisme en lokale horecagroothandel samenwerken om aantrekkelijke product-markt combinaties te ontwikkelen.

Het provinciale voedsellandschap

Pieter Rijzebol van provincie Gelderland geeft een toelichting op enkele provinciale ontwikkelingen. Van de afgelopen POP3 Korte Keten openstelling zijn de meesten ondertussen positief beschikt, één aanvraag is afgewezen en aan een paar anderen worden nog verwerkt. De volgende en laatste openstelling POP3 Korte Ketens loopt van 20 juni t/m 20 september en is in grote lijnen vergelijkbaar met de eerdere openstelling. Het belang om in te zetten op korte ketens is inzichtelijk gemaakt door een onderzoek van Jan-Willem van der Schans, die zich heeft kunnen baseren op landbouweconomische gegevens van de mei-telling om te weten welk aandeel van de productie via een korte keten wordt afgezet. [Het rapport is inmiddels gepubliceerd.](#)

Het [Gelderse Coalitie Akkoord](#) geeft ook voor de komende jaren veel ruimte om met voedsel aan de slag te blijven. Aansprekende voorbeelden worden aangehaald en uitgebreid aandacht is er voor voedsel, voedseltransitie, biodiversiteit en natuurinclusieve landbouw.

Aansprekende voorbeelden uit andere Gelderse regio's

Wethouder Harjo Pinkster van gemeente Voorst en Monique Loeters nemen ons mee in de bestuurlijke aanpak van een voedsel transitie. Overeenstemming over het belang van voedseltransitie en welke elementen het omvat is er, maar hoe pak je zo'n opgave aan? In de CleanTechRegio is een 3 sporenbeleid: strategische board waarin ondernemers samenkomen om uitvoering te geven aan concrete opgaven, WGR waarin alle wethouders betrokken zijn en de Transitietafel Voedsel en Landschap. De regio legt de verbinding tussen 5 plattelands gemeenten en 3 steden, waarin veel aandacht is voor voedsel, biodiversiteit en landschappelijke kwaliteit als onderdeel van de grotere opgave die ligt op het gebied van energietransitie en circulaire economie. Naast urgentie en gezamenlijke aanpak, is een andere belangrijke factor van de samenwerking in de regio het draagvlak om hiermee aan de slag te zijn. Vooruitgang is er bij burgers, ondernemers, bestuurders, initiatiefnemers, die echt willen. Belangrijkste uitdaging daarbij is niet zo zeer om het enthousiasme te realiseren, maar om het te behouden. De transitietafel heeft daarin een belangrijke verbindende en netwerkende functie.

Tot slot, kregen we meer inzicht in de aanpak van andere Gelderse regio's gericht op het ondersteunen van ondernemers in de korte keten.

- Linette Mak, voedsel coördinator voor gemeenten Berg en Dal en Heumen, vertelt hoe zij ondernemers samen brengen en faciliteren om te kunnen innoveren met hun product, benadering en nieuwe samenwerkingen. In samenspraak met afnemers uit retail en horeca kregen de ondernemers inzicht in belangrijke aspecten waarop het product geselecteerd wordt, namelijk: onderscheidend vermogen, gemak en gunfactor. Met als resultaat: 45 nieuwe matches, en een eigen testlocatie in de markt voor een kippenbietenburger of biest bij top segment van de horeca.
- Heidi Uenk werkte samen met LTO aan workshops voor ondernemers in de Liemers. Ze ondersteunden 12 ondernemers van idee naar actieplan. Het traject er naar toe leidde tot



vernieuwende bedrijfsplannen, verrassende samenwerkingen met afnemers en continuïteit van samenwerking met producenten onderling middels lidmaatschap bij Liemers Trots.

- Namens gemeente Ede/Barneveld deelde Marit Rietveld per mail de belangrijkste uitkomsten van de masterclass in hun regio. Uitgangspunt was de behoefte van ondernemers om meer handvatten te krijgen bij het ondernemen in een korte keten. Daar gaven ze invulling aan door een samenwerking met Wageningen UR die de ondernemers begeleidde in vijf bijeenkomsten en excursies. Ook de samenwerking en uitwisseling tussen de ondernemers met verschillende bedrijfstypes werkte inspirerend en werd als enorm waardevol ervaren. [Bekijk ook de video impressie.](#)

Op de website van het Gelders Kennisnetwerk Voedsel staan [alle presentaties](#) van de bijeenkomst online.